

РЕШЕНИЕ

№ 14699

гр. София, 29.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в
публично заседание на 31.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **785** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по жалба на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от Г. М. и В. С. – членове на УС, срещу ЗАПОВЕД № Е-РД-16-2831 от 28.12.2024г. на Министъра на енергетиката, с която се отказва въвеждането на ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия на територията на населените места, подробно изброени в приложението към Заповедта.

Твърди се, че обжалваният административен акт е неправилен поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон, като административният орган не е събрал и изследвал всички релевантни факти и обстоятелства. неправилен бил изводът на Министъра на енергетиката, че липсват предпоставки по чл. 72, ал. 1 от Закона за енергетиката и чл. 3 ал.1 от Наредба 10 от 9.06.2004 г. за реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ, за въвеждане на ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия на населени места по приложения от жалбоподателя списък. Според жалбоподателя, предвид тежката метрологичната обстановка в страната за периода 23-28 декември 2024г., за дружеството – жалбоподател е било наложително да отправи искане да МЕ по чл.72 от ЗЕ, по което ответникът макар и в условията на „неотложност“ в нарушение на процедурата по чл.34, ал.1 АПК е издал оспорения административен акт, позовавайки се само на един доклад. Излагат се твърдения, че с оспорената заповед Министърът на енергетиката е нарушил принципа за еднакво прилагане на закона, като не се е съобразил, че при сходна фактическа обстановка за предходни години, такова ограничение

е било прилагано и то неведнъж. Жалбоподателя оспорва и извода на административния орган, че усложнената метеорологична обстановка не представлява непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, като сочи че именно лошите метеорологични условия в периода от 24.12.2024 г. - 29.12.2024 г. са довели до множество аварии по електроразпределителната мрежа - скъсани проводници и счупени стълбове по мрежи средно и ниско напрежение, което по –никакъв начин не е благоприятно и за населението, живущо в процесните региони на страната. В случая, именно предвид множеството аварии довели до прекъсване на електроснабдяването по места и необходимостта на бързи адекватни действия по отстраняването на тези аварии от страна електроразпределителното дружество, е била налице хипотезата на ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия. Според изложеното в жалбата, Министерство на енергетиката е следвало да направи сравнителен анализ на метеорологичните условия и последиците от тях назад през годините, за да стигне до извода, че наличието на такива количества снеговалежи, затрупвания, залежавания и вятър е обичайно за сезона, вместо бланкетно да откаже направеното от жалбоподателя искане.

Изложени са подробни съображения, аргументиращи поддържаната теза. Искането до съда е оспореното решение да бъде отменено.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован се представлява от адв. М., който поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Представя писмени бележки. Претендира разноски за държавна такса.

Ответникът – министър на енергетиката, чрез процесуален представител юрк. Д., оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд София- град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

С писмо рег. № Е-26-Е-601 от 27.12.2024 г. (лист 28 и сл. от делото) до Министъра на енергетиката (с копие до Изпълнителния директор на „ЕСО“ ЕАД), жалбоподателят „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД съобщава, че настъпилите на 25.12.2024 г. лоши метеорологични условия- обилен снеговалеж, снежни затрупвания и силен вятър са причинили аварии по електроразпределителната мрежа и са нарушили нормалното електроснабдяване поради счупени стълбове, скъсани проводници, счупени изолатори и паднали дървета. Дружеството в качеството му на оператор на електроразпределителната мрежа е преустановило временно преноса на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа до отделни населени места и на части от територията на области В., К., Л., С.-град и С. област, като прекъсването на снабдяването с електрическа енергия е с начален час от 00:00ч на 25.12.2024г. и съгласно чл. 24 от Наредбата може да бъде за срок до 48 ч., т.е. до 01:00 на 27.12.2024 г. В писмото „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД заявява, че електрозахранването в определени населени места няма да може да бъде възстановено в посочения срок и прилага списък на тези населени места. Като причини за невъзможността сочи усложнената метеорологична обстановка, големия брой потребители, засегнати от аварията, сериозността на повредите, затруднения достъп и нарастването на товарите поради ниските температури.

Предвид изложеното отправя искане за издаване на заповед за въвеждане на ограничителен режим за производство и снабдяване с електрическа енергия от 01:00 ч. на 27.12.2024 г до 00:00 ч. на 31.12.2024 г. за населените места, посочени подробно в приложението към писмото.

Във връзка с направеното искане, операторът на електропреносната мрежа „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) е изпратил в Министерството на енергетиката становище рег. № Е-26-Е-601 от 27.12.2024 г. (лист 31), съгласно което за посочените в искането за

въвеждане на ограничителен режим за цитирания период, в обекти на ЕСО ЕАД има регистрирани множество задействия на релейни защиты по изводи 20 kV, захранващи цитираните населени места. Всички подстанции в района, собственост и управлявани оперативно от оператора на електропреносната мрежа, от които се захранват изброените населени места, функционират нормално. По данни на ЕСО ЕАД изключванията на изводите 20 kV, управлявани от дружеството, са причинени от тежки метеорологични условия - обилен снеговалеж, обледеняване и непроходима инфраструктура.

С писмо изх. № Е-90-00-41 от 10.09.2024 г. на Директора на Дирекция „Сигурност на енергоснабдяването и управление при кризисни ситуации“ към МЕ, от операторите на електроразпределителни мрежи е изискана информацията относно готовността им за работа през есенно - зимния период 2024-2025 г.

В тази връзка дружеството – жалбоподател „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е предоставило следната информация:

Подготовката на дружеството за предстоящия есенно-зимен период се извършва съгласно одобрена от ръководството му План-програма за дейностите по експлоатация и поддържане на електросъоръженията, по месеци. Програмата е задължителна за изпълнение от всички отдели и звена, извършващи текуща експлоатация и поддържане на разпределителната мрежа и свързаните с нея съоръжения.

„Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД има изготвен и одобрен Аварийен план, в който са описани превантивни и последващи действия за бърза и своевременна реакция при аварийни ситуации. Аварийният план има за цел да осигури информацията за максималните възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта; мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта; мерките за защита на персонала; разпределението на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение; средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки; времето за готовност за реагиране на структурите и отговорните лица и реда за информиране на органите на изпълнителната власт при необходимост от въвеждане на планове за защита при бедствие. С Аварийния план на дружеството е създадена организация на работа и са разписани задълженията и оперативните дейности на лицата, отговорни за изпълнение на предвидените мерки и последователността на действията, предприемани от служителите за ликвидиране на аварията/кризисната ситуация.

С цел гарантиране сигурната, безопасна и безаварийна работа на въздушните електропроводни линии, дружеството полага усилия за поддържане на сервитутите на въздушни електропроводи в съответствие с изисквания на Наредба №16 от 9.06.2004 за сервитутите на енергийните обекти.

Дейността по локализацията и ликвидиране на аварията се извършва основно от служители на дирекция „Експлоатация и поддържане“ и дирекция „Управление на мрежата“. За [населено място] е обособено самостоятелно структурно звено Регион „Аварийна служба“ с четири оперативни центъра, пряко ангажирани с всички сигнали за проблеми в електрозахранването на нейна територия. Дежурството на всеки оперативен център в „Аварийна служба“ е денонощно, като при нужда от допълнителни екипи се осигуряват хора, от лицата на разположение по график за домашно дежурство към съответния експлоатационен Оперативен център (ОЦ). На територията на останалите ОЦ, които са извън С., аварийната дейност се обезпечава изцяло от ремонтно-експлоатационния състав на обслужващия експлоатационен ОЦ. В извънработно време дейността по локализиране и отстраняване на аварията се извършва от ремонтно - експлоатационните бригади по оперативни центрове, съставени от служители на разположение, по графика за домашно дежурство.

В случаи на масови аварии и форсмажорни обстоятелства към състава на експлоатационния

персонал от дирекция „Експлоатация и поддържане" (ДЕП) могат да бъдат привлечени и служители от дирекция „Мерене и управление на данните" (ДМУД), за извършване на дейности в зависимост от тяхната квалификация и опит.

При възникнала извън рамките на работния ден аварийна необходимост от специализирана лабораторна кола за диагностика, същата се осигурява от висшестоящ оперативен персонал или оторизирано лице от дирекция „Експлоатация и поддържане", съгласно утвърдените графици за домашно дежурство за възстановяване на електрическата уредба/разпределителна мрежа ВН/СрН/НН. Двете дирекции, които имат пряко отношение към Аварийния план на Дружеството и вземат участие в дейностите като специалисти, са дирекция „Експлоатация и поддържане" (ДЕП) и дирекция „Управление на мрежата" (ДУМ). В Дирекция „Експлоатация и поддържане" има три основни структурни звена: направление „Експлоатация и поддържане СрН/НН", направление „Подстанции" и отдел „Диагностика и Релейна защита и автоматика".

„Електроразпределителни мрежи запад" ЕАД е посочило още, че е добре обезпечено със специализирана механизация и техника при възникване на тежки метеорологични условия. Дружеството разполага с 9 бр. моторни шейни, 12 бр. АТВ, 1 бр. високопроходима машина, 22 бр. мини багери, 300 бр. високопроходими аварийни автомобили, 90 бр. тежка механизация - кран, вишка, багер, борилни машини, 25 бр. лабораторни автомобили.

Складовата мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД се състои от четири основни складови бази, намиращи се в градовете С., Д., В. и Л., 40 аварийни склада на територията на всеки експлоатационен оперативен център и 4 аварийни склада в оперативните центрове на Аварийна служба. Във всяка от четирите основни складови бази се поддържат наличности на всички необходими материални запаси, осигуряващи нормалното функциониране на мрежата - планови и аварийни ремонти, разширяване на мрежата и т.н.

В изпълнение на заповед № Р-195 от 15.10.2024 г. на министър-председателя на Република България за изготвяне на доклад за работа при зимни условия на дружествата от сектор „Енергетика" и предприемане на превантивни мерки за осигуряване нормалното функциониране на инфраструктурата, снабдяването и услугите за населението и във връзка с подготовката на страната за зимния сезон 2024-2025 година, на основание чл. 75, ал. 1 от Закона за енергетиката от страна на контролни органи от МЕ е извършена проверка на операторите мрежи, включително на „Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД относно техническото състояние и експлоатацията на енергийните обекти и готовността им за работа при бедствия през есенно-зимния период 2024-2025 г. Направеният от проверяващите извод след приключване на проверката бил, че в резултат на създадената организация на работа в дружеството, същото има готовност да посрещне рискове от експлоатационен, организационен, логистичен и метеорологичен характер през предстоящия есенно - зимен сезон 2024 г. - 2025 г.

В изпълнение на Заповед № Е-РД-16-2544 от 02.12.2024 г. в периода 04 - 06 декември 2024 г. е извършена и извънредна проверка относно техническото състояние и експлоатацията на енергийни обекти на „Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД.

За част от проверените енергийни обекти контролните органи са констатирали нередности, свързани с техническата експлоатация и безопасността при работа, за които се изготвени задължителни предписания за отстраняването им.

На 28.12.2024г. е изготвен доклад № Е-26-Е-601 от същата дата, в който Директора на Дирекция „Сигурност на енергоснабдяването и управление при кризисни ситуации" към МЕ прави предложение да бъде направен отказ от въвеждане на ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия на територията на посочените в доклада общини.

С оглед горното била издадена и атакуваната пред настоящата инстанция Заповед № Е-

РД-16-2831 от 28.12.2024г., с която Министъра на енергетиката отказва въвеждането на ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия на територията на населените места, подробно изброени в приложението към Заповедта.

В хода на съдебното производство като доказателства по делото са приети представените с жалбата и административната преписка писмени документи, както и представените в хода на делото от страните допълнителни такива.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, пред надлежен съд и от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на заповедта на Министъра на енергетиката, поради което е допустима.

Оспорената заповед на министъра на енергетика е издадена на основание чл. 72, ал. 2 ЗЕ, която регламентира общото правомощие на министъра да взема решения за въвеждане на ограничителен режим за територията на страната и чл. 3, ал. 3, т. 1 от Наредба № 10 от 09.06.2004 г. за реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ /Наредба № 10/09.06.2004 г. /, която конкретизира реда и начина на упражняване на това правомощие, а именно чрез издаване на заповед.

Съгласно чл. 75, ал. 1, ЗЕ, ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ се въвежда в случаите, когато се налага ограничаване или прекъсване на снабдяването за време по-дълго от 48 часа на територията на цялата страна или на част от нея в резултат на: 1/ непреодолима сила; 2/ възникване или за предотвратяване на аварии по съоръжения за производство и пренос на електрическа или топлинна енергия и природен газ и за разпределение на електрическа енергия и природен газ; 2а/ (нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) претоварване на електрическите мрежи; 3/ дълготраен недостиг на енергийни мощности или енергоносители; 4/разпоредителни мерки на държавни органи за състояние на готовност или при военни действия и 5/ (доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) терористични действия или посегателства върху енергийни обекти. Ал.2 на същата разпоредба определя компетентния орган за вземане на решения за въвеждане на ограничителен режим за територията на страната, а именно- министър на енергетиката или оправомощен от него заместник-министър.

С наредба № 10 от 9.06.2004 г. за реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ, се уреждат обществените отношения, свързани с реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ, както и правомощията на държавните органи по регулирането и контрола.

Предвид цитираната нормативна уредба, според настоящият съдебен състав министърът на енергетиката е компетентния да се произнесе по искането с рег. № Е-26-Е-601 от 27.12.2024 г. на ЕМР Запад ЕАД, поради което оспорената заповед е издадена от компетентен орган и в кръга на неговите правомощия.

Заповедта е обективизирана в предвидената в закона писмена форма. Същата обаче е издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила на чл.35 от АПК, който вменява на органа задължение да разгледа всички относими факти и обстоятелства по преписката. Освен това оспореният в настоящото производство отказ е немотивиран по същество – липсва анализ на конкретните факти, които биха

оправдали отказа при съвкупна преценка на обществения и частния интерес.

Нормативно регламентиранията основания са изчерпателно посочени в раздел трети, глава VII от ЗЕ и в Наредба № 10 от 9.06.2004 г. за реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ.

Съгласно чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия може да бъде въведен при наличие на непреодолима сила. Понятието „непреодолима сила“ не е дефинирано в Закона за енергетиката или в Наредбата, поради което предвид търговскоправния характер на правоотношенията между операторна електроразпределителната мрежа и неговите клиенти следва да бъде приложено в смисъла му по чл. 306, ал. 2 от Търговския закон, а именно непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер.

Тези обстоятелства са форсмажорни по своя характер и поставят обществения доставчик в обективна невъзможност да доставя договорените електричество на съответната територия. Поради това в посочените случаи се налага ограничаване или прекъсване на електроснабдяването не за отделен потребител, а общо за всички потребители в страната или в засегнатата от извънредните обстоятелства част от нея. Съгласно чл. 3, ал. 3 от наредбата, режимът се въвежда със заповед на министъра на енергетиката и енергийните ресурси или на кмета на съответната община и се обявява чрез средствата за масово осведомяване. Въвеждането му не зависи нито от волята на обществения доставчик на електрическа енергия, който само фактически прилага мерките, като ограничава доставянето ѝ, нито от волята на потребителите.

От доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е мотивирал искането си с настъпили обстоятелства, които налагат спирането на електроснабдяването за определен период от време поради предотвратяването респ. отстраняването на множество аварии, възникнали вследствие на усложнената зимна обстановка за посочения в искането период.

Неправилно и незаконосъобразно в случая, ответникът е приел, че метеорологичните условия, за които се сочи в искането на жалбоподателя, не са причина за невъзможност за изпълнение на договорните задължения на ЕРМ Запад ЕАД, тъй като не представляват непредвидено събитие от извънреден характер. Действително за зимните месеци е обичайно наличието на снеговалеж, затрупвания, заледрявания и вятър, включително в края на месец декември, но не винаги снеговалежите са в рамките на нормалните за сезона количества. Именно в тази връзка от страна на Министерство на енергетиката е следвало да се направи сравнителен анализ на метеорологичните условия и последиците от тях към настоящия момент и назад през годините, и чак тогава да приеме, че наличието на такива количества снеговалежи, затрупвания, заледрявания и вятър е обичайно за сезона. Макар и на операторите на електроразпределителни мрежи нормативно да са вменени задълженията за осигуряване поддържането на електроразпределителната мрежа, обектите и

съоръженията и на спомагателните мрежи в съответствие с техническите изисквания и осигуряване непрекъснатост на електроснабдяването и качество на доставяната електрическа енергия, в случаите, при обилен снеговалеж и извънредно тежка метеорологична обстановка, същите могат и следва да бъдат квалифицирани и като непредотвратимо събитие от извънреден характер в определени случаи.

Съгласно чл. 306 от Търговския закон непреодолимата сила е непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, възникнало след сключването на договора.

Прогнозиране на метеорологичните условия се изразява в приложението на науката и технологията за предвиждане на състоянието на атмосферата в бъдещ период, като малки промени в една нейна част могат да доведат до големи промени в условията като цяло.

Метеорологични условия не могат да бъдат изцяло прогнозирани, като дори и да биха могли, то обхватът, като количество валежи, височина на снежна покривка, температурни стойности и скорост на вятъра се променят ежечасово.

Наред с това, основание за въвеждане на ограничителен режим е невъзможността на разпределителното предприятие да осигури пренос на енергия през съответните мрежи за време, по-голямо от 48 часа в резултат на възникнали аварии по съоръжения за разпределение на електрическа енергия.

Не съответства на приложимото право аргументът на Министъра на енергетиката, че снеговалежът през декември е ноторно известен факт, защото не самите климатични фактори, а аварията, до които водят са причина електрозахранването да не може да бъде възстановено до 48 часа, което налага издаване на заповед за въвеждане на ограничителен режим.

Освен това, няма данни административният орган да е проверил видът, местоположението на повредените съоръжения, естеството на повредите, броят на захранените от тези съоръжения обекти, за да се приеме за правилен и обоснован извода му, че не са налице основания за въвеждане на ограничителен режим.

Именно във връзка с усложнената зимна обстановка за процесния период и в изпълнение на нормативната уредба, с писмо рег. № Е-26-Е-601 от 27.12.2024 г. жалбоподателят „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е уведомило Министерство на енергетиката за настъпили на 25.12.2024 г. лоши метеорологични условия - обилен снеговалеж, снежни затрупвания, заледявания и силен вятър, които са причинили аварии по електроразпределителната мрежа и са нарушили нормалното електроснабдяване, поради счупени стълбове, скъсани проводници, счупени изолатори и паднали дървета, растящи извън сервитутната зона на енергийните обекти.

В писмото е посочено още, че захранването е електрическа енергия е временно преустановено за части от територията на областите В., К., Л., С.-град и С.-област и същото не би могло да се възстанови в срок до 48 часа, поради което е поискало от Министерство на енергетиката издаване на заповед за въвеждане на

ограничителен режим за снабдяване е електрическа енергия от 01:00 ч. на 27.12.2024 г. до 00:00 ч. на 31.12.2024 г. за засегнатите населени места.

Усложнената метеорологична обстановка от извънреден характер се потвърждава и от приложеното по делото писмо на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД /ЕСО/ до Министерство на енергетиката, в което се сочи, че изключванията на изводите 20 kV „са причинени от тежки метеорологични условия - обилен снеговалеж, обледяване и непроходима инфраструктура“.

В случая Министърът на енергетиката не е съобразил всички относимо представени доказателства, като от страна на органа не е извършена проверка на заявените от ЕРМ Запад ЕАД обстоятелства за обективна невъзможност да се възстанови хранването поради лоши метеорологични условия и причинени от тях непроходими пътища.

Освен това оспореният акт не съдържа и анализ на конкретно изложените факти и представените доказателства. Няма данни по преписката, ответникът да е проверил и твърденията на ЕСО обстоятелства, че всички подстанции управлявани от преносния оператор, от които се хранват засегнатите населени места са в нормална функционалност, още повече, че от приложената по делото справка, става ясно, че част от настъпилите прекъсвания респ. изключвания по електроразпределителната мрежа в [община], са в резултат от нередности по съоръжения на ЕСО.

Съгласно публикувания на страницата доклад на НИМХ от месец януари 2025 г., <https://meteo.bg/meteo7/bg/mesetsAnaliz>, месец декември 2024 г. е бил най-валежният от 2015 г. насам. В доклада е посочено още, че в периода 23-28 декември през Б. преминал поредният средиземноморски циклон – „Е.“, във връзка с което в страната е създадена сложна зимна метеорологична обстановка. Според изложеното в доклада, са налице и повсеместни валежи, отначало и от дъжд и от сняг, като постепенно почти навсякъде дъждът преминал в сняг. В много райони валежите са обилни. Най-много сняг с образуване и задържане на снежна покривка е имало в Предбалкана. В комбинация с умерен и силен вятър, по планинските проходи са се образували навявания. На 25 и 26 декември от обилния снеговалеж в З. и Централна С. България е било затруднено преминаването през планинските проходи. От тежкия мокър сняг има пречупени дървета, в много населени места в планинските и полупланинските райони на страната е прекъснато електроснабдяването. В края на обстановката температурите са по-ниски от климатичните норми.

Съгласно доклада, за периода от 24.12.2024 г. - 31.12.2024 г. е констатирана по-тежка метеорологична обстановка от тази в периода 25.11.2023 г. - 27.11.2023 г., когато на електроразпределителното дружество е била издадена Заповед № РД-16-627/28.11.2023 г. на Министъра на енергетиката за въвеждане на ограничителен режим (лист 121 от делото).

Настоящата инстанция намира за неправилни и констатациите на органа, че настъпилите аварии са могли да бъдат отстранени в срок от 48 часа. Обстоятелството, че в следствие на настъпили множество аварии в

посочените в искането на жалбоподателя населени места, са останали без електрозахранване значителен брой потребители на електрическа енергия, поради лошите метрологични условия в усложнена зимна обстановка (затрупани и затворени пътища, паднали дървета, прекъснати електропроводи поради обледяване и т.н.), факт публично известен към онзи момент, безспорно поставя в затруднение и до някаква степен в невъзможност жалбоподателя да възстанови електрозахранването в законоустановения от срок от 48 часа, въпреки кадровия му и материален ресурс.

В случая е нарушен принципа за съразмерност, тъй като административният орган не е обосновал по какъвто и да е начин защо временната мярка (спиране на тока) би била непропорционална спрямо целта на закона. Същият не е обсъдил дали исканото временно спиране на електрозахранването е необходимо и пропорционално средство за защита на законни права и интереси на заявителя, при зачитане на обществения интерес.

По делото липсват данни органът да е извършил и проверка дали е възможно искането да бъде удовлетворено частично или при определени условия (чл.22, ал.2 АПК), което допълнително обосновава незаконосъобразност на оспорения административен акт.

Представените от страна ответника по жалбата писмени доказателства не могат да обосноват законосъобразност на обжалваната заповед, тъй като същите не са събрани надлежно в производството по издаване на оспорения индивидуален административен акт, съответно не са част от административната преписка. Изложеният процесуален извод не се променя от възражението на ответника по жалбата, направено в с.з. по делото, по реда на чл.3, ал.4 от Наредба № 10 за реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ, а именно че административният орган е дължал произнасяне в рамките на 24 часа от постъпването на искането за въвеждане на ограничителен режим.

Това е така, тъй като нормата на чл.3, ал. 4 от наредбата не може да оправдае събирането от страна на издателя на писмени доказателства месеци след издаването на оспорената заповед или събирането на такива конкретно предвид висящото съдебно производство по оспорването на акта.

Въпросните справки, представени от ответника в хода на делото, са издадени от НИМХ на 05.02.2025 г. във връзка с искане от органа, датирано от 22.01.2025г., видно от съдържанието на представеното съпроводителното писмо на НИМХ.

Сходно е и положението с документите, представени от ответника по жалбата, съдържащи информация, предоставена от АПИ, която е поискана от издателя с негово писмо - рег. № Е-12-00-31/22.01.2025 г., също видно от съпроводителното писмо към тях.

В някои от съпроводителните писма, по повод на поискана информация от страна на издателя, каквото е например представеното писмо от Община [населено

място] с номер - ЕО -84 (1) 30.01.20025 г., откровено се посочва, че информацията се предоставя като „оказване на съдействие по образувано съдебно производство“.

В този смисъл е и Решение № 10898/07.08.2020 г. по а.д. № 5971/2019 г, IV отд.. на ВАС, в което се посочва, че „ правилно е приел съдът, че цитираната в оспорения акт заповед № 03- РД/1634 от 27.08.2015г. за референтни цени на СМР, не е приложена към административната преписка, а била представена едва в съдебно заседание. Съдържанието ѝ не е възпроизведено в оспорената заповед. Същата не е публикувана и до нея не е осигурен достъп. Следователно, тя не попълва релевантни по преписката фактически обстоятелства.

От бланкетното цитиране на правни норми и административни актове не се извлича информация за формирането на фактите и обстоятелствата, които са имали значение за административния орган, за да постанови процесният отказ. Не са посочени нито изходните данни, нито методите за анализирането им, за да се осигури възможност за онагледяване на формирането волеизявление. Липсата на този вид описание представлява съществено нарушение, тъй като пречатства не само възможността за съдебен контрол спрямо приложението на материалния закон, но и не осигурява възможност на адресата да защити правата си поради липсата на информация. “

На следващо място, Съдът не споделя и възражението на ответника за липсата на нарушаване съдопроизводствените правила при издаване на оспорената заповед (чл. 34 от АПК), предвид това, че оспореният акт е издаден в рамките на 24 часа от искането.

Нито в чл.72 от ЗЕ, нито във въпросната Наредба№ 10 не са налице процесуални правила, които освобождават издателя от процесуалните му задължения по чл.34 от АПК. Следва да се посочи, че същите е могло да бъдат изпълнени, съответно правата на жалбоподателя упражнени в рамките на кратки процесуални срокове, с оглед обезпечаването на бързината на производството, а не да бъдат игнорирани от издателя под претекст за бързина.

На второ място, от формална страна издателят не се позовал формално в мотивите на акта, нито е мотивирал обстоятелства при неотложност - какво е изричното изискване на чл.34, ал.4 от АПК.

В светлината на правилото на чл.34, ал.4 от АПК - не отказът от въвеждането на ограничителен режим по чл.72 от ЗЕ, а обратното - допускането му би могло да „осигури животът или здравето на гражданите или да се защитят важни държавни или обществени интереси“, както предвижда чл.34,ал.4 от АПК. Така че липсват процесуалните предпоставки да се приеме, че разглежданата хипотеза на чл. 34 от АПК е следвало да се приложи. Последното личи ясно и от предвидените в чл.72, ал.1, т.1 и т.2 от ЗЕ хипотези за въвеждането на ограничителен режим - непреодолима сила и възникване или за предотвратяване на аварии по съоръжения за производство и пренос на електрическа и за разпределение на електрическа енергия.

Не без значение и обстоятелството, че предвиденият в чл.3, ал.4 от Наредба №

10 срок за произнасяне е само инструктивен, а не преклузивен.

В оспорената заповед липсват фактически и правни основания (мотиви) за издаването ѝ по искането на молителя по чл.72, ал.1, т. 2 от ЗЕ. Единствените мотиви по разглежданото основание за въвеждане на ограничителен режим са изложени на стр. 5 от акта, в края, в рамките няколко изречения.

Посочено, е че понеже, че се отказва въвеждането на ограничителен режим, доколкото „Дружеството не може да черпи права от обстоятелството, че не е положило дължимите усилия както при подготовката си за действие при бедствени ситуации, така и при отстраняването на настъпилите аварии в кратък срок“.

С други думи, издателят на акта разбира постановения отказ като форма на „санкция“ за оператора. Напълно различен обаче е смисълът на разпоредбата на чл.72, ал.1, т.2 от ЗЕ - ограничителният режим се въвежда и е насочен към възникнали или за предотвратяване на аварии по съоръжения за производството и пренос на електрическа енергия, а не като санкция. Защото при недопускането му, това би застрашило мрежата, съответно би предизвикало други вредни последици, респ. аварии, което би засегнало публичния интерес.

В този смисъл, изложените лаконични мотиви на издателя по чл.72, ал.1, т. 2 от ЗЕ (при безспорно приетото в акта - че са налице множество аварии) са незаконосъобразни.

В допълнение, не може да се приеме, че отказът от въвеждането на ограничителен режим е форма на санкция. Най - малкото, защото в случай на неизпълнение на задължения на оператора, в Закона за енергетиката, а и в цялостната регулаторна рамка на дейността му, са предвидени достатъчно правни възможности за налагане на санкции и/или за предприемане на други принудителни действия, които да обезпечат изпълнение на задълженията му (ако е налице неизпълнение). В този смисъл производството по чл.72 от ЗЕ, освен че не е санкционно производство, то отказът или допускането на ограничителен режим не влияе на задълженият на оператора да отстрани настъпилите аварии във възможно най-кратък срок.

С оглед горното, Съдът намира, че обжалваната заповед следва да бъде отменена като незаконосъобразна, а преписката да се върне на административния орган за ново разглеждане при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона.

Във връзка с изхода на спора на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски за държавна такса в размер на 50 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от Г. М. и В. С. – членове на УС, ЗАПОВЕД № Е-РД-16-2831 от 28.12.2024г. на Министъра на енергетиката, с която се отказва въвеждането на ограничителен режим за снабдяване с електрическа енергия на територията на населените места, подробно изброени в приложението към Заповедта.

ВРЪЩА преписката на министъра на енергетиката за ново произнасяне съобразно дадените в мотивите на настоящото решение задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Министерство на енергетиката да заплати на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД с ЕИК[ЕИК] 3 сумата от 50 лева за разноси по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му. Преписи да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: